
Nye anbefalinger for behandling av psoriasis

AKTUELT I FORENINGEN

STIG KRINGEN

stig.kringen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

– Vi håper at norske hudleger synes dette er et nyttig arbeidsverktøy som bidrar til å bedre behandlingen til pasienter med psoriasis.

UTVALGSMEDLEMMER: – Vi har brukt rundt ett år på anbefalingene. Arbeidet har foregått via digitale møter med utvalget. Vi har forsøkt å lage anbefalingene konkrete og kortfattede, forteller Olav Sundnes og Flora Balieva. Foto: UiO/Privat.

Dette sier Olav Sundnes. Han er leder av arbeidsutvalget som har jobbet frem anbefalingene.

Det er Norsk forening for dermatologi og venerologi (NFDV), en fagmedisinsk forening for hudleger i Legeforeningen, som har tatt initiativ til prosjektet. Arbeidsutvalget bruker de europeiske retningslinjene fra 2020 som basis for arbeidet.

De europeiske retningslinjene for systemisk behandling av psoriasis, er publisert i regi av European Dermatology Forum (EDF) og European Centre for Guideline Development. Rådene tar for seg alle de godkjente legemidlene til behandling av psoriasis, og har i tillegg stort fokus på valg av behandling for pasienter med komorbiditeter.

– Ettersom forskjellige land har ulik praksis og finansieringsordninger, har retningslinjene bevisst unngått å gi klare føringer for prioriteringer og behandlingsmål. I stedet oppfordrer de hvert enkelt land til å tilpasse til nasjonale forhold, understreker Sundnes.

Egne temaer

De nye anbefalingene til de norske hudlegene er også basert på tidligere nasjonale retningslinjer for krav til oppstart av behandling med biologiske legemidler – som er framstilt av eller er rensset fra levende celler eller vev. Kravene er ikke vesentlig endret, men det er spesifisert i større grad hvilke unntak som kan være aktuelle hos pasienter som i utgangspunktet ikke tilfredsstiller betingelsene.

Arbeidsgruppa har valgt å inkludere enkelte tema som de europeiske retningslinjene ikke har tatt for seg. Eksempler på dette er behandling av psoriasis hos barn og anbefalt vaksinasjon.

– Dette har vi gjort fordi vi erfarer at dette er tema som det ofte er usikkerhet rundt, forklarer Sundnes.

Bakgrunn

I 2007 publiserte Helsedirektoratet dokumentet «Nasjonale faglige retningslinjer for bruk av TNF-a-hemmer og andre biologisk betennelsesdempende legemidler innen revmatologi, gastroenterologi og dermatologi». Denne retningslinjen gjaldt kun biologisk behandling, og dekket også andre fagområder. Siste versjon kom i 2010, og den har senere blitt avpublisert. Til tross for dette har rådene fortsatt blitt brukt av norske hudleger frem til nå.

– Det har i samme periode vært en rivende utvikling på behandlingsfronten, med mange nye legemidler for psoriasis. Det har gitt mer effektiv behandling og økt priskonkurranse. Derfor har det vært et ønske om en oppdatert anbefaling for å bedre behandlingstilbudet, samt bidra til en mer lik praksis blant norske hudleger, opplyser Sundnes.

Alle i arbeidsgruppa har kompetanse innen både behandling og forskning på inflammatoriske hudsykdommer. Utvalget er sammensatt for å gi god geografisk spredning.

Olav Sundnes fra Oslo universitetssykehus leder en kvartett bestående av Flora Balieva fra Stavanger universitetssykehus, Kjersti Danielsen fra Volvat Nordnorsk Hudlegesenter i Tromsø og Silje Solberg fra Haukeland universitetssykehus.

Psoriasis og psykisk helse

En annen grunn til at det er viktig å bedre behandlingstilbudet til psoriasispatienter, er sammenhengen mellom psoriasis og psykisk helse. Psoriasis er synlig, og krever mye i form av behandling og pleie. Pasientene må ofte jobbe kontinuerlig for å holde sykdommen under kontroll. Utvalgsmedlem Flora Balieva disputerte i oktober 2019 for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo. Avhandlingen omhandlet hudpasienter og økt risiko for psykisk sykdom og redusert livskvalitet. En stor del av pasientene i studien som Balieva sin forskningsgruppe gjennomførte hadde psoriasis.

– I flere tidligere studier, også i vår studie, ser vi at pasienter med psoriasis har økt risiko for depresjon og angst, økt risiko for selvmordstanker, nedsatt helse generelt og nedsatt livskvalitet, sier Balieva.

Hun forklarer videre at psoriasis kan hemme folk i å utføre fritidsaktiviteter og klare seg på egen hånd, og at opplevelser av smerte og ubehag, depresjon, angst og stress var mer enn tre til fire ganger høyere hos de med psoriasis enn hos personer uten hudsykdom. Disse tallene var justert for å fjerne andre sykdommer.

– Pasienter med psoriasis viser mye høyere risiko for disse dimensjoner av livskvalitet sammenlignet med de fleste andre hudsykdommer. Dette forteller oss at psoriasis er en av hudtilstandene som i større grad påvirker livskvalitet enn andre sykdommer i huden, avslutter Balieva.

Anbefalingene for behandling av psoriasis finner man på legeforeningen.no/nfdv.

Publisert: 11. oktober 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.14.13

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2025. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. desember 2025.